

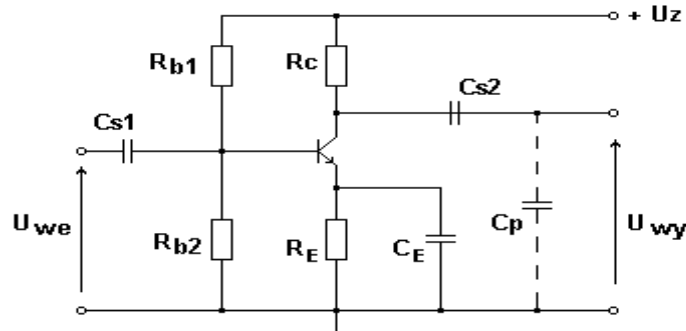
SERIA V

ĆWICZENIE 5_4

Temat ćwiczenia: Badanie wzmacniacza małej częstotliwości – cz. I.

Wiadomości do powtórzenia

1. Schemat wzmacniacza:

R_{b1} , R_{b2} – dzielnik tworzący układ polaryzacji tranzystora;

R_c – rezystancja, za pomocą której ustala się punkt pracy tranzystora tak, aby leżał pośrodku prostej obciążenia, tzn. aby był spełniony warunek $U_{CE} = \frac{1}{2} U_z$;

C_{s1} , C_{s2} – pojemności odcinające składową stałą sygnału;

R_E – stanowi sprzężenie zwrotne prądowe szeregowo, powodujące stabilizację punktu pracy tranzystora przy zmianach temperatury;

C_E – zwiera składową zmienną sygnału do masy, likwidując sprzężenie zwrotne dla składowej zmiennej;

C_p – pojemność pasożytnicza; stanowią ją pojemności tranzystora, pojemności montażowe, itp.;

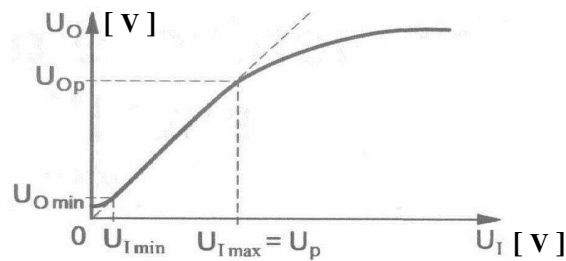
2. Podstawowe parametry wzmacniacza:

a) wzmocnienie napięciowe: $K_U = \frac{U_{wy}}{U_{we}} \left[\frac{V}{V} \right]$, $K_U = 20 \log \left[\frac{U_{wy}}{U_{we}} \right] \text{ [dB]}$,

b) tłumienie: $A = 20 \log \left[\frac{K_U}{K_U|_{f=1kHz}} \right] \text{ [dB]}$

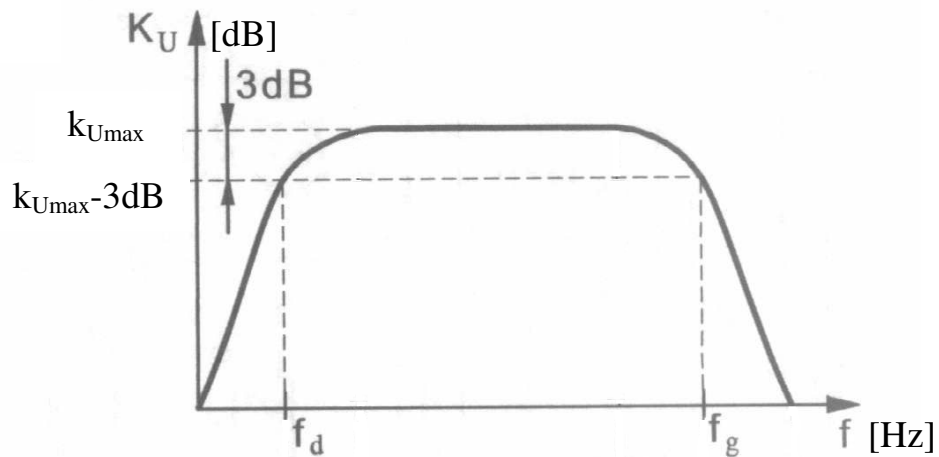
c) charakterystyki:

– przejściowa: $U_{wy} = f(U_{we})$, przy $f = \text{const}$ (1 kHz);

Charakterystyka przejściowa rzeczywistego wzmacniacza małej częstotliwości

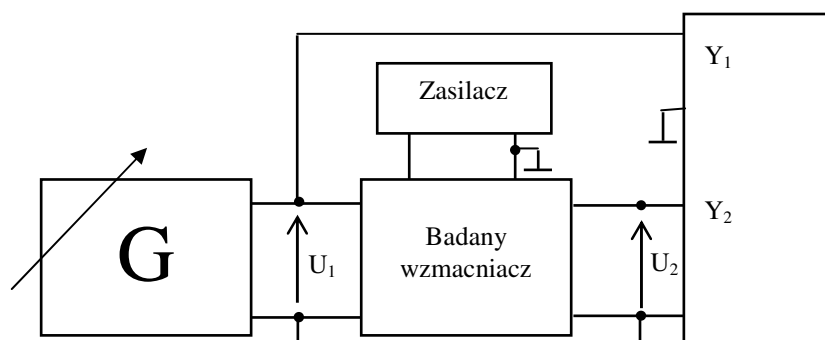
– przenoszenia: $K_U = f(f)$, przy $U_{we} = \text{const}$:

– częstotliwości graniczne: f_d (dolna), f_g (górną) i pasmo przenoszenia: $B = f_g - f_d$.

Przebieg ćwiczenia

1. Dobrać punkt pracy tranzystora we wzmacniaczu tak, aby $U_{CE} = \frac{1}{2} U_z$. W tym celu wybrać odpowiednie wartości R_c oraz R_{b2} .
2. Połączyć układ pomiarowy jak na rysunku:

3. Wyznaczyć charakterystykę przejściową i przenoszenia wzmacniacza dla „środkowych” wartości elementów układu (poza elementami, za pomocą których został ustalony punkt pracy oraz bez pojemności C_p) – będą to charakterystyki podstawowe badanego wzmacniacza.

a) charakterystyka przejściowa: $U_{wy} = f(U_{we})$ przy $f = \text{const}$ (1 kHz);

f = 1kHz

U_{we}	V										
U_{wy}	V										

Napięcie wejściowe zwiększać stopniowo aż do wartości, przy której następuje przesterowanie wzmacniacza (co obserwujemy na ekranie oscyloskopu).

UWAGA!!! Nie przesterowywać zbyt głęboko wzmacniacza, gdyż może ulec uszkodzeniu element wzmacniający.

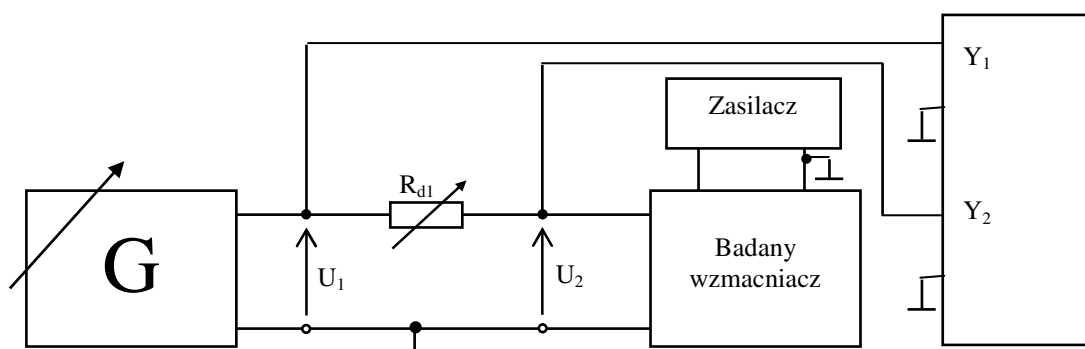
b) charakterystyka przenoszenia i tłumienia: $K_U = f(f)$, $A = f(f)$ przy $U_{we} = \text{const}$ (napięcie wejściowe powinno mieć taką wartość, aby wzmacniacz nie był przesterowany – widoczne na ekranie oscyloskopu):

U_{we} = ... V				
f	U_{wy}	K_U	K_U	A
Hz	V	V/V	dB	dB
10				
20				
50				
100				
200				
500				
1k				
2k				
5k				
10k				
20k				
50k				
100k				
200k				
500k				
1M				

4. Narysować otrzymane charakterystyki, wyznaczyć częstotliwości graniczne i pasmo przenoszenia oraz nachylenie charakterystyki dB/dek (decybeli na

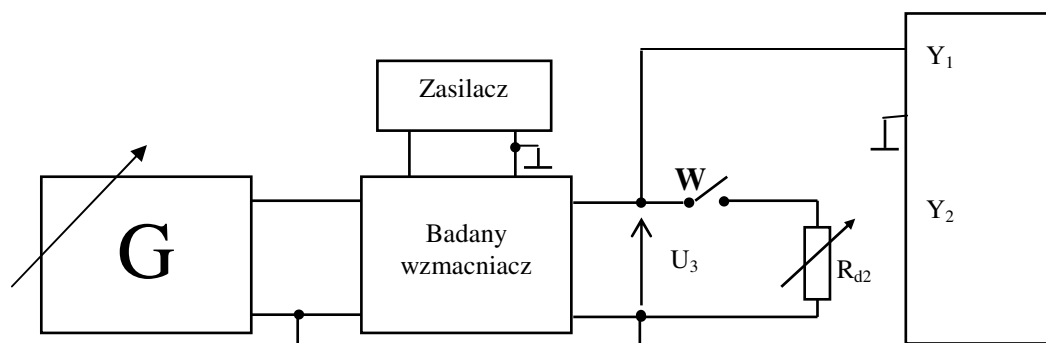
dekadę; dekada – dziesięciokrotna zmiana częstotliwości). Dla charakterystyki przenoszenia oś częstotliwości ma być logarytmiczna.

- Przerysować oscylogramy napięcia wejściowego U_{we} oraz napięcia wyjściowego U_{wy} przed przesterowaniem oraz przy przesterowaniu. Należy pamiętać, żeby napięcie wejściowe nie było zbyt duże, aby nie uszkodzić elementu wzmacniającego.
- Wyznaczyć rezystancję wejściową R_{we} wzmacniacza.

Tak regulujemy R_{d1} , aby $U_1=2U_2$ (U_1 2 razy większe od U_2), wówczas $R_{d1}=R_{we}$.

- Wyznaczyć rezystancję wyjściową R_{wy} wzmacniacza.

Przy otwartym wyłączniku W mierzymy napięcie U_3 . Następnie zamykamy wyłącznik W i tak regulujemy R_{d2} , aby napięcie spadło do wartości $\frac{U_3}{2}$. Wówczas $R_{wy}=R_{d2}$.

UWAGA!!! (Punkt 6 i 7) Pomiary rezystancji wykonujemy przy częstotliwości środkowej wzmacniacza m.cz. ($f=1\text{kHz}$). Wzmacniacz nie może być przesterowany.